

Vec C-55/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

31. január 2020

Vnútroštátny súd:

Sąd Dyscyplinarny Izby Adwokackiej w Warszawie

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

24. január 2020

Odvolaťel':

Ministerstwo Sprawiedliwości

Druhý účastník odvolacieho konania:

R.G.

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania pred vnútroštátnym súdom

Odvolanie ministra spravodlivosti proti rozhodnutiu z 8. augusta 2019 o zastavení disciplinárneho konania vo veci advokáta R.G.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- Uplatnenie kapitoly III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu, najmä jej článku 10 ods. 6, na disciplinárne konania proti advokátom a zahraničným právnikom zapísaným do zoznamu advokátov,
- Prejednávanie kasačného opravného prostriedku súdom, ktorý nie je považovaný za nezávislý a nestranný súd v zmysle článku 47 Charty,
- Oprávnenie Prokurátora Generalneho (generálny prokurátor) a Rzecznika Praw Obywatelskich (ombudsman) podať kasačný opravný prostriedok proti rozhodnutiam adwokackiego sądu dyscyplinarnego (disciplinárny advokátsky súd).

Prejudiciálne otázky

1. Možno uplatniť ustanovenia kapitoly III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (ďalej len „**smernica o službách**“), najmä jej článok 10 ods. 6, na konanie týkajúce sa disciplinárnej zodpovednosti advokátov a zahraničných právnikov zapísaných do zoznamu advokátov, v rámci ktorého možno advokátovi najmä uložiť peňažný trest, pozastaviť mu výkon činnosti advokáta alebo ho vylúčiť z advokácie a zahraničnému právnikovi najmä uložiť peňažný trest alebo mu pozastaviť oprávnenie poskytovať právnu pomoc na území Poľskej republiky? V prípade kladnej odpovede, možno na vyššie uvedené konanie vedené pred advokátskymi súdmi vo veciach, v ktorých rozhodnutia týchto súdov nemožno napadnúť žiadnymi opravnými prostriedkami na poľských súdoch alebo výlučne iba mimoriadnymi opravnými prostriedkami, akým je kasačný opravný prostriedok na Najvyššom súde, uplatniť ustanovenia Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „**Charta**“), najmä jej článok 47, tiež vo veciach, v ktorých všetky relevantné prvky sa viažu na územie jedného členského štátu?
2. Je nevyhnutné, aby vo veci v ktorej – v konaní opísanom v prvej otázke – je na rozhodovanie o kasačnom opravnom prostriedku proti

rozsudku alebo uzneseniu disciplinárneho advokátskeho súdu alebo sťažnosti proti rozhodnutiu o odmietnutí prijatia takéhoto kasačného opravného prostriedku príslušným v súlade so záväznými vnútroštátnymi predpismi orgán, ktorý podľa názoru tohto súdu zhodujúceho sa s názorom Najvyššieho súdu vyjadreným v rozsudku z 5. decembra 2019, číslo spisu III PO 7/18, nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty, sa nezohľadňovali vnútroštátne predpisy stanovujúce príslušnosť takéhoto orgánu a aby disciplinárny advokátsky súd postúpil uvedený kasačný opravný prostriedok alebo uvedenú sťažnosť na prejednanie súdnemu orgánu, ktorý by bol príslušný, ak by tomu nebránili uvedené predpisy?

3. Môže (prípadne musí) disciplinárny advokátsky súd vo veci, v ktorej – v konaní opísanom v prvej otázke – v súlade s názorom uvedeného súdu neprináleží kasačný opravný prostriedok proti rozsudku alebo uzneseniu disciplinárneho advokátskeho súdu generálnemu prokurátorovi, ani ombudsmanovi, pričom tento názor je:

a) v rozpore s názorom vyjadreným v uznesení z 27. novembra 2019, číslo spisu II DSI 67/18, disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu zloženého zo siedmych sudcov, t. j. orgánu, ktorý v súlade so záväznými vnútroštátnymi predpismi je príslušný na prejednávanie sťažnosti proti rozhodnutiu o odmietnutí prijatia kasačného opravného prostriedku, ktorý však podľa názoru disciplinárneho advokátskeho súdu zhodujúceho sa s názorom Najvyššieho súdu vyjadreným v rozsudku z 5. decembra 2019, číslo spisu III PO 7/18, nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty,

b) v súlade s názorom, ktorý skôr vyjadril kárny senát Najvyššieho súdu, t. j. súdny orgán, ktorý by bol príslušný na prejednávanie takejto sťažnosti, ak by uvedené predpisy tomu nebránili,

nezohľadniť názor vyjadrený disciplinárnym senátom Najvyššieho súdu?

4. V situácii opísanej v tretej otázke, kedy bolo disciplinárnemu advokátskemu súdu predložené na prejednanie odvolanie ministra spravodlivosti, a:

a) jedným z faktorov, ktoré podľa názoru Najvyššieho súdu vyjadreného v rozsudku z 5. decembra 2019, číslo spisu III PO 7/18, a tiež podľa názoru disciplinárneho advokátskeho súdu, odôvodňujú záver, že disciplinárny senát Najvyššieho súdu, t. j. orgán uvedený v tretej otázke pod písm. a), nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty, je vplyv

výkonnej moci, a to najmä ministra spravodlivosti, na jeho personálne obsadenie,

- b) funkciu generálneho prokurátora, ktorý v súlade s názorom vyjadreným disciplinárnym senátom Najvyššieho súdu, t. j. súdnym orgánom uvedeným v tretej otázke pod písm. a), by mal byť oprávnený podať kasačný opravný prostriedok proti rozhodnutiu o odvolaní, a v súlade s názorom vyjadreným kárnym senátom Najvyššieho súdu, t. j. súdnym orgánom uvedeným v tretej otázke pod písm. b) a v súlade s názorom disciplinárneho advokátskeho súdu, takéto oprávnenie nemá, plní zo zákon v skutočnosti minister spravodlivosti,

je disciplinárny advokátsky súd povinný neprejednávať toto odvolanie, pokiaľ iba takýmto spôsobom možno zabezpečiť súlad konania s článkom 47 Charty a najmä vyhnúť sa zásahu do tohto konania zo strany orgánu, ktorý nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle tohto ustanovenia?

Relevantné predpisy práva Európskej únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu, článok 10 ods. 6

Charta základných práv Európskej únie, článok 47

Relevantné predpisy vnútroštátneho práva

Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (zákon z 26. mája 1982 o advokácii, ďalej len „ZA“), články 11 ods. 2, 39 bod 1, 40 body 1 a 2, 51, 54 ods. 1, 56 body 1 a 3, 63, 80, 81 ods. 1, 82 ods. 2, 86, 88a ods. 1 a 4, 89, 91, 91a ods. 1, 91b, 91c, 95n,

Ustawa z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (zákon z 5. júla 2002 o poskytovaní právnej pomoci zahraničnými právnikmi v Poľskej republike), články 4 ods. 1, 10 ods. 1 a 2,

Kodeks postępowania karnego (Trestný poriadok, ďalej len „TP“), články 100 § 8, 521,

Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r.– Prawo o prokuraturze (zákon z 28. januára 2016 o prokuratúre, ďalej len „ZP“), článok 1 § 2,

ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zákon z 8. decembra 2017 o Najvyššom súde, ďalej len „ZNS“), články 24, 27 § 1 bod 1 písm. b) prvá zarážka.

Stručný opis skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 8. augusta 2017 bolo Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Izby Adwokackiej w Warszawie (disciplinárny zástupca advokátskej komory vo Varšave) doručené podanie Prokuratora Krajowego – Pierwszego Zastępcy Prokuratora Generalnego (štátny prokurátor – prvý zástupca Generálnej prokuratúry, ďalej len „prokurátor“) z 20. júla 2017 s návrhom na začatie disciplinárneho konania voči advokátovi R.G. Prokurátor sa domnieval, že vyjadrenia advokáta R.G. vysielané v dňoch 10. a 11. októbra 2016, v ktorých komentoval hypotetickú možnosť obvinenia svojho klienta D.T., predsedu Rady Európskej únie, zo spáchania trestného činu, prekročili hranice slobody prejavu advokátov, mohli by naplniť skutkovú podstatu trestného činu vyhrážania a predstavujú disciplinárne previnenie.
- 2 Rozhodnutím zo 7. novembra 2017 disciplinárny zástupca advokátskej komory vo Varšave odmietol začať disciplinárne konanie. Toto rozhodnutie bolo v nadväznosti na odvolanie prokurátora zrušené 23. mája 2018 rozhodnutím disciplinárneho súdu advokátskej komory vo Varšave (ďalej len „disciplinárny súd“) a vec bola vrátená disciplinárnemu zástupcovi na ďalšie konania. Rozhodnutím z 18. júna 2018 disciplinárny zástupca v dňoch 10. a 11. októbra 2016 začal disciplinárne konanie proti advokátovi R.G. vo veci porušenia slobody slova. Rozhodnutím z 28. novembra 2018 disciplinárny zástupca toto konanie zastavil s odôvodnením, že skutok nevykazuje znaky disciplinárneho previnenia. Na základe odvolania prokurátora a odvolania ministra spravodlivosti bolo uvedené rozhodnutie 13. júna 2019 zrušené disciplinárnym súdom a vec bola vrátená disciplinárnemu zástupcovi na nové konanie. Rozhodnutím z 8. augusta 2019 disciplinárny zástupca opätovne zastavil disciplinárne konanie vedené voči advokátovi R.G. Odvolania proti tomuto rozhodnutiu podali súčasne prokurátor a minister spravodlivosti.
- 3 V súčasnosti je (môže byť) predmetom prejednávania veci pred disciplinárnym súdom odvolanie ministra spravodlivosti; pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, disciplinárny zástupca ho rozhodnutím z 30. augusta 2019 odmietol prijať, pričom ale toto rozhodnutie bolo zrušené disciplinárnym súdom 10. decembra 2019; do dnešného dňa disciplinárny zástupca nepostúpil uvedené odvolanie disciplinárnemu súdu.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 4 Disciplinárny súd, ktorý v súčasnosti prejednáva vec, je oprávnený na preloženie prejudiciálnych otázok Súdnemu dvoru EÚ. Ako taký je súdom v zmysle článku 267 ZFEÚ, keďže je orgánom vytvoreným na základe zákona, má stály charakter, je pri rozhodovaní nezávislý (článok 89 ods. 1 ZA), rozhoduje spory na základe návrhov disciplinárneho zástupcu na potrestanie advokáta a o odvolaniach proti rozhodnutiam zástupcu, ktorými bolo odmietnuté začať disciplinárne konanie alebo zastavené disciplinárne konanie, uplatňuje procesné ustanovenia obsiahnuté v zákone (zákon o advokácii) alebo v trestnom poriadku, pričom jeho rozhodnutia

sú záväzné a vykonateľné, koná na návrh strán a nie z úradnej moci a je povinný uplatňovať právne predpisy. Okrem toho ako súd posledného stupňa je v zmysle článku 267 ZFEÚ dokonca povinný podať návrh na začatie prejudiciálneho konania.

Prvá prejudiciálna otázka – smernica o službách

- 5 Disciplinárny súd má pochybnosti, pokiaľ ide o výklad ustanovení smernice o službách, a presnejšie o tom, či ustanovenia kapitoly III smernice o službách sa majú uplatňovať na konania týkajúce sa disciplinárnej zodpovednosti advokátov a zahraničných právnikov zapísaných do zoznamu advokátov aj vtedy, keď všetky relevantné prvky sa nachádzajú na území iba jedného štátu. Zodpovedanie tejto otázky je nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Ak sa ustanovenia kapitoly III smernice o službách majú uplatňovať na konania týkajúce sa disciplinárnej zodpovednosti advokátov a zahraničných právnikov zapísaných do zoznamu advokátov, potom tieto konania spadajú do pôsobnosti práva Únie a majú byť na ne použité ustanovenia Charty, konkrétne jej článok 47, a to tak vo veciach prejednávaných pred disciplinárnymi advokátskymi súdmi, ako aj vo veciach, ktoré sú alebo môžu byť prejednávané pred súdmi alebo inými štátnymi orgánmi na základe opravných prostriedkov proti rozhodnutiam disciplinárnych advokátskych súdov. V takomto prípade bude mať disciplinárny súd povinnosť vyplývajúcu z práva Únie zabezpečiť, aby v konaní vedenom pred ním boli dodržané štandardy stanovené v tomto ustanovení.
- 6 Disciplinárny súd sa prikláňa k názoru, že na vyššie uvedenú otázku treba odpovedať kladne. Na poskytovanie právnej pomoci advokátmi, ktorí majú svoje sídlo v EÚ, sa nepochybne uplatňuje článok 2 ods. 1 smernice o službách – táto právna pomoc totiž predstavuje služby poskytované poskytovateľmi, ktorí sú usadení v členskom štáte, obzvlášť preto, že v zmysle poľského práva sú advokáti podnikateľmi a vykonávajú hospodársku činnosť. Navyše právna pomoc poskytovaná advokátmi nepodlieha žiadnej z výnimiek uvedených v článku 2 ods. 2 písm. a) až l) smernice. Systém zapisovania a vyškrťovania advokátov zo zoznamu advokátov predstavuje podľa názoru disciplinárneho súdu „systém udeľovania povolení“ v zmysle článku 4 ods. 6 smernice o službách. Súčasťou tohto systému je tiež disciplinárne advokátske konanie, keďže disciplinárne advokátske súdy môžu v jeho rámci de facto pozastaviť účinok rozhodnutia povoľujúceho výkon advokátskej činnosti (prostredníctvom uloženia trestu pozastavenia výkonu advokátskej činnosti alebo pozastavenia oprávnenia poskytovania právnej pomoci na území Poľskej republiky) alebo toto rozhodnutie zrušiť a to s účinnosťou na najmenej desať rokov (prostredníctvom uloženia trestu vylúčenia z advokácie alebo zákazu poskytovania právnej pomoci na území Poľskej republiky). V momente, kedy rozhodnutie disciplinárneho súdu nadobudne právoplatnosť, advokát alebo zahraničný právnik stráca – dočasne alebo trvale – oprávnenie poskytovať služby. Nevyhnutne to vedie k odňatiu povolenia v zmysle článku 10 ods. 6 smernice.

- 7 Podľa názoru disciplinárneho súdu ani ustanovenie článku 3 ods. 1 smernice o službách nevyklučuje uplatňovanie ustanovení jej kapitoly III na skúmané disciplinárne konania. Ustanovenia iných smerníc upravujúce špecifické aspekty začatia a ďalšieho vykonávania činnosti spočívajúcej v poskytovaní právnych služieb v rámci slobody poskytovania služieb alebo slobody podnikania nie sú v rozpore s ustanoveniami kapitoly III. V každom prípade, ak by sa takýto rozpor aj vyskytol pri niektorom z aspektov upravených ustanoveniami kapitolu III smernice, nedotýkal by sa celej kapitoly. Tieto smernice samostatne upravujú poskytovanie služieb právnej pomoci iba v prípade, keď tieto služby v sebe obsahujú zahraničný prvok a ako také sa na ne vzťahuje sloboda poskytovania služieb alebo sloboda podnikania zakotvená v Zmluve. Oblasť uplatniteľnosti kapitoly III smernice o službách je pritom širšia, keďže zahŕňa aj situácie čisto vnútorného charakteru (rozsudok Súdneho dvora z 30. januára 2018, C-360/15 a C-31/16, *College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Amersfoort a Visser Vastgoed Beleggingen BV*). Preto teda prinajmenšom vo vzťahu k situácii čisto vnútorného charakteru by uplatniteľnosť ustanovení kapitoly III smernice o službách nemala byť dotknutá článkom 3 ods. 1 smernice.
- 8 Uplatňovanie kapitoly III smernice o službách na skúmané konania pred disciplinárnymi advokátskymi súdmi nie je vylúčené ani článkom 1 ods. 5 tejto smernice. Podľa článku 86 ZA prebieha disciplinárne konanie nezávisle od trestného konania. Okrem toho cieľ disciplinárneho konania je v svojej podstate odlišný od trestného konania. Disciplinárne konanie slúži k tomu, aby bola zabezpečená účinnosť systému regulácie prístupu k poskytovaniu právnych služieb. V tomto zmysle je súčasťou „systému udeľovania povolení“, bez ktorého by konanie stratilo zmysel existencie.

Druhá prejudiciálna otázka – príslušnosť na prejednanie kasačného opravného prostriedku alebo sťažnosti proti rozhodnutiu o odmietnutí prijatia kasačného opravného prostriedku

- 9 Druhá prejudiciálna otázka sa týka orgánu príslušného na prejednanie kasačného opravného prostriedku proti rozhodnutiu disciplinárneho advokátskeho súdu alebo sťažnosti proti rozhodnutiu o odmietnutí prijatia takéhoto kasačného opravného prostriedku. Podľa článku 27 § 1 bodu 1 písm. b) prvej zarážky ZNS rozhodovanie sporov pred Najvyšším súdom v súvislosti s disciplinárnymi konaniami vedenými na základe zákona – ZA – prináleží disciplinárnemu senátu Najvyššieho súdu (ďalej len „disciplinárny senát NS“). Otázka, či disciplinárny senát NS je nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty, už bola posudzovaná Súdny dvorom a Najvyšším súdom. V nadväznosti na rozsudok Súdneho dvora z 19. novembra 2019, C-585/18, C-624/18 a C-625/18, A.K. (nezávislosť disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu) Najvyšší súd v rozsudku z 5. decembra 2019, číslo spisu III PO 7/18, rozhodol, že disciplinárny senát NS nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty. Jedným z aspektov, na základe ktorých Najvyšší súd dospel k tomuto záveru, bol vplyv výkonnej moci, a to najmä ministra spravodlivosti, na obsadenie tohto orgánu.

- 10 V tejto situácii sa javí ako možné a nevyhnutné nezohľadňovať ustanovenia vnútroštátneho práva stanovujúcich príslušnosť disciplinárneho senátu, t. j. článok 27 § 1 bod 1 písm. b) prvú zarážku ZNS. V takomto prípade by podľa článku 24 ZNS na prejednanie uvedených kasačných opravných prostriedkov a sťažností bol príslušný kárny senát Najvyššieho súdu (ďalej len „kárny senát Najvyššieho súdu“), keďže disciplinárne veci advokátov sú vecami, na ktoré sa uplatnia ustanovenia TP. Od Súdneho dvora sa požaduje, aby objasnil, či vyššie uvedený návrh je opodstatnený tiež v prípade, ak by toto nezohľadnenie mal uskutočniť nie Najvyšší súd ale samotný disciplinárny advokátsky súd.
- 11 Keďže v súlade s vnútroštátnym právom má disciplinárny advokátsky súd povinnosť po vyhlásení alebo doručení rozsudku povinnosť poučiť účastníkov konania (prípadne tiež ministra spravodlivosti) o lehote a spôsobe podania opravného prostriedku alebo o tom, že opravný prostriedok nie je prípustný, požaduje disciplinárny súd o objasnenie, či je vzhľadom na rozsudok Najvyššieho súdu z 5. decembra 2019 povinný pri formulovaní poučenia vynechať článok 27 § 1 bod 1 písm. b) prvú zarážku ZNS a v poučení uviesť, že opravné prostriedky – ak súd vôbec uzná, že ich možno podať proti jeho rozhodnutiu – sa podávajú kárnemu senátu NS.
- 12 Druhá otázka je formulovaná za predpokladu, že konanie uvedené v prvej otázke, ktorým je tiež predmetné konanie, spadá do pôsobnosti Charty, a najmä jej článku 47. Tento predpoklad, ktorý je rozhodujúci pre prípustnosť tejto otázky, bude naplnený, po prvé, v prípade kladnej odpovede na prvú otázku. Po druhé, podľa názoru disciplinárneho súdu možno mať pochybnosti v súvislosti s výhradne vnútornou povahou tejto veci, a to vzhľadom na to, že sa týka činnosti advokáta R.G. vystupujúceho ako splnomocnenec Predsedu Rady Európskej únie, D.T.. Po tretie Súdny dvor viaže únijný prvok rozhodujúci o príslušnosti Súdneho dvora aj na potenciálnu cezhraničnú povahu veci a prípadne ustanovení uplatnených vo veci. Vystačí totiž, aby podnikatelia z iného členského štátu mohli mať záujem vykonávať regulovanú činnosť v inom členskom štáte (pozri rozsudky z 11. júna 2015, C-98/14, Berlington a tam uvedenú judikatúru; z 1. júla 2010, C-570/07 a C-571/07, Blanco Perez a Chao Gomez; z 19. júla 2012, C-470/11 Garkalns; z 15. novembra 2016, C-268/15, Ullens de Schooten, bod 50). Navyše pre konštatovanie existencie únijného prvku a príslušnosti Súdneho dvora vystačuje to, že medzi príjemcami hospodárskej činnosti, na ktorých sa regulácia vzťahuje, sa potenciálne môžu nachádzať aj osoby z iných členských štátov (rozsudky z 11. júna 2015, C-98/14, Berlington; z 15. novembra 2016, C-268/15, Ullens de Schooten, bod 51). Nepochybne totiž medzi klientmi advokátov advokátskej komory vo Varšave, a dokonca aj medzi klientmi samotného advokáta R.G., možno nájsť, a určite sa nachádzajú aj osoby z iných členských krajín. Po štvrté príslušnosť Súdneho dvora na odpovedanie na prejudiciálne otázky vo veci, v rámci ktorej sa všetky prvky obmedzujú na jeden členský štát, môže odôvodňovať okolnosť, že vnútroštátne právo ukladá vnútroštátnemu súdu povinnosť, aby vlastnému štátnemu príslušníkovi umožnil využívanie tých istých práv, aké v rovnakej situácii požíva štátny príslušník iného členského štátu na základe práva Únie (rozsudok z 15. novembra 2016, C-268/15, Ullens de

Schooten, bod 52 a tam citovaná judikatúra). Vo svetle poľského práva možno len ťažko odôvodniť záver, že iné (vyššie) štandardy majú byť uplatňované pri prejednávaní disciplinárnych vecí zahraničných právnikov z členských štátov EÚ zapísaných do zoznamu advokátov, a tiež advokátov, ktorí majú občianstvo takýchto štátov alebo advokátov spojených s poskytovaním služieb osobám z iných členských štátov a iné (nižšie) štandardy majú byť uplatňované voči ostatným advokátom, t. j. tým, ktorí majú poľské občianstvo a poskytujú služby poľským klientom. Obrátená diskriminácia tohto druhu by nebola vo svetle poľského práva prijateľná.

Tretia prejudiciálna otázka – Spôsob rozhodovania o prípustnosti kasačného opravného prostriedku

- 13 Z dôvodov uvedených už v odôvodnení druhej otázky je nevyhnutné objasniť nie len to, aký orgán bude príslušný na prejednávanie prípadného kasačného opravného prostriedku proti rozsudku disciplinárneho súdu alebo sťažnosti proti rozhodnutiu o odmietnutí prijatia kasačného opravného prostriedku, ale tiež to či tento kasačný opravný prostriedok je vôbec prípustný. Je to dôležité zároveň s ohľadom na obsah poučenia, ktoré je disciplinárny advokátsky súd povinný uviesť spolu s vyhlásením alebo dorúčením rozhodnutí, ale tiež s ohľadom na jeho ďalšie povinnosti v prípade, že kasačný opravný prostriedok podaný bol, ako aj s ohľadom na prípadnú nevyhnutnosť zabezpečiť iným spôsobom splnenie štandardov vyplývajúcich z článku 47 Charty. Z dôvodov uvedených vyššie v bode 12 táto otázka spadá do pôsobnosti práva Únie a na jej objasnenie je príslušný Súdny dvor.
- 14 Pochybnosť disciplinárneho súdu vyplýva zo skutočnosti, že podľa názoru zastávaného doposiaľ kárnym senátom NS, právnou náukou, ale tiež advokátskymi disciplinárnymi súdmi, vo veciach, akým je predmetný spor, neprináleží kasačný opravný prostriedok nie len stranám, ale ani generálnemu prokurátorovi a ombudsmanovi. Konkrétne v takýchto veciach týmto subjektom neprináleží mimoriadny kasačný opravný prostriedok upravený v článku 521 TP. Tento názor zdieľa aj disciplinárny súd. Disciplinárny senát NS, zložený zo siedmich sudcov, však v uznesení z 27. novembra 2019, číslo spisu II DSI 67/18, vydaným v inej veci týkajúcej sa advokáta R.G., konštatoval, že v týchto veciach je kasačný opravný prostriedok v zmysle článku 521 TP prípustný. Znamenalo by to, že v takých veciach môžu podať kasačný opravný prostriedok generálny prokurátor aj ombudsman. Disciplinárny súd má teda pochybnosti, či vyššie uvedený názor disciplinárneho senátu, ktorý – ktorý napokon nie je preň formálne záväzný – má brať do úvahy, alebo či je zbavený účinku, keďže, ako už bolo vysvetlené vyššie, podľa rozsudku Najvyššieho súdu z 5. decembra 2019, číslo spisu III PO 7/18, nie je disciplinárny senát NS nezávislým ani nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty.

Štvrtá prejudiciálna otázka – spôsob zabezpečenia, aby vec bola prejednaná nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty

- 15 V predmetnej veci má disciplinárny súd rozhodovať o odvolaní ministra spravodlivosti, ktoré tento minister podal nie ako procesná strana, ale ako osobitný subjekt na základe článku 88a ods. 4 ZA, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie v každej veci. V súlade s názorom zastávaným doposiaľ kárnym senátom NS, právnou náukou, a tiež advokátskymi disciplinárnymi súdmi, v takýchto veciach nie je prípustný kasačný opravný prostriedok proti prípadnému rozhodnutiu disciplinárneho súdu o zachovaní platnosti napadnutého rozhodnutia o zastavení konania. Odlišný názor bol však vyjadrený v rozhodnutí disciplinárneho senátu Najvyššieho súdu zloženého zo siedmich sudcov z 27. novembra 2019, číslo spisu II DSI 67/18, v ktorom bolo rozhodnuté, že proti takémuto rozhodnutiu prináleží kasačný opravný prostriedok generálnemu prokurátorovi, ktorým je podľa článku 1 § 2 ZP práve minister spravodlivosti. Podstatné je pritom, že jedným z faktorov, ktoré viedli Najvyšší súd k záveru, že disciplinárny senát NS nie je nezávislým a nestranným súdom v zmysle článku 47 Charty, bola závislosť od výkonnej moci, a to najmä od ministra spravodlivosti (ktorý je zároveň generálnym prokurátorom) na jeho personálne obsadenie.
- 16 Vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti, ale aj na to, že predmetná vec, ako aj vec II DSI 67/18 sa týkali toho istého advokáta, že predmetná vec bola začatá na návrh prvého zástupcu generálneho prokurátora a že skutok, ktorý je advokátovi kladený za vinu, sa týka jeho vyjadrení o fungovaní prokuratúry, disciplinárny súd vidí riziko, že aj v prípade uplatnenia prostriedkov uvedených v druhej a tretej otázke – t. j. aj keď disciplinárny súd dôjde k záveru, že kasačný opravný prostriedok v tejto veci nie je prípustný a prípadné sťažnosti proti odmietnutiu prijať tento prostriedok majú byť postúpené kárnemu senátu NS – bude kasačný opravný prostriedok generálneho prokurátora (ministra spravodlivosti) prejednaný disciplinárnym senátom NS. Táto možnosť vedie k otázke, ako môže (prípadne musí) disciplinárny súd – pokiaľ riziko jej výskytu uzná za reálne – postupovať, aby takejto situácii predišiel a tým zabezpečil, že štandardy vyplývajúce z článku 47 Charty budú v predmetnej veci rešpektované.
- 17 Pôsobenie ministra spravodlivosti v postavení osobitného subjektu odôvodňuje úvahu, že v prípade výskytu vyššie uvedeného reálneho rizika má disciplinárny súd ponechať toto odvolanie bez prejednania napriek tomu, že podľa platných ustanovení je odvolanie *prima facie* prípustné. V opačnom prípade by sme sa mohli ocitnúť v situácii, keď ten istý subjekt – pôsobiac raz ako minister spravodlivosti, raz ako generálny prokurátor a raz ako subjekt, ktorý rozhodujúcim spôsobom ovplyvňuje personálne obsadenie disciplinárneho senátu NS, ktorý mu následne udeľuje oprávnenie na podanie podľa zákona neprípustného kasačného opravného prostriedku a ktorý napokon tento kasačný opravný prostriedok prejedná – svojim postupom spôsobí, že v tejto veci nebude dodržaná požiadavka prejednania veci pred nezávislým a nestranným súdom, ktorá vyplýva z článku 47 Charty.